

sagde nu, man maatte berolige sig i denne Henseende derved, at saalænge Formen for hiin Afgjorelse ikke var givet, maatte det staae hen og Afgjorelse kunde da ikke forlanges, og i det Tilfælde, hvor altsaa Sagen ikke kunde tilendebringes uden en saadan kirkelig Afgjorelse, kunde den for Diebliffet ikke tilendebringes. Men det synes mig dog vilde være et temmelig besynderligt Forhold, at der var givet Menighederne en almindelig Ret, men som standsede ved en Indsigelse, hvis Gyldighed den ikke kunde see afgjort. Og forsaavidt der yttredes, at man vel kunde undvære denne Form for Afgjorelsen, fordi hvert roligt og bestindigt Medlem af Kirken vilde i Almindelighed finde sig i Biskoppernes Afgjorelse, vil jeg kun hertil sige, at man ikke blot har at gjøre med de rolige og bestindige Medlemmer af Kirken, men ogsaa med Saadanne, som savne disse Egenskaber, og jeg skal tilføie, at derfor ere de ikke daarlige, flette, forkastelige Medlemmer af Menigheden; de kunne være meget christeligt studede Medlemmer af Menigheden, hos hvem der fattes den Grad af Bestindighed og Rolighed, man ellers kunde ønske. Det er disse Betænklichkeiten, som jeg forrige Gang omtalte, og den sidste Betænklichkeit skal jeg, efterat have sagt et Par Ord om et andet Punkt, komme tilbage til i Forbindelse med Noget, der mere angaaer Realiteten af Forslaget. Naar jeg nemlig skal omtale Forslagets Realitet, haaber jeg, at Ingen vil have ventet Andet, end at jeg ligesom vilde udtale mig for Principet som det ene Rigtige, det, der er stillet i Spidsen, at Menigheden skal have Frihed til at vælge den af de autoriserede, af Kirken anerkjendte Psalmebøger, som tilfredsstillende den bedst. Der har for mig ikke været nogen Tvivl derom, og dette Princip er jo allerede anerkjendt i vor Lovgivning i Valgretten mellem Psalmebøgerne; men man anerkjendte det desværre eensdygt og til Gunst for en Bog, om hvilken den almindelige Mening nu er, at den ikke fortjente dette Fortrin. Selv om jeg troede, at den fortjente det, efter min individuelle Overbeviisning vilde jeg dog finde det lige urigtigt, at Valget kun var givet i een Retning, men ikke ogsaa i den anden Retning, og jeg erkjender ved Siden af Principet fuldkomment, at der er en Trang til-

stede til en Forandring i denne Henseende. Men det er ogsaa af den ærede Forslagsstiller ligesom følt, at den Frihed, der ønskedes, maatte have et Grundlag, og at den først derfor maatte fremtræde som Valg mellem de i Kirken hidtil brugelige og ligesom optagne eller vedtagne Psalmebøger; men da han følte, at nogle, i det Ringeste een, af disse Psalmebøger ikke tilfredsstillende den religiøse Følelse, medens andre Psalmebøger maatte ikke tilfredsstillende andre Krav, som dog ogsaa gjøre sig gjældende, saa vil han, vel at mærke, ikke indrømme Valget mellem andre Psalmebøger end de 4 autoriserede — jeg troer nemlig, man maa tale om 4, men jeg skal forøvrigt ikke gaae videre ind paa det Spørgsmaal, om Pontoppidans skal regnes med til de autoriserede —, han vil ikke give Valget mellem de autoriserede og andre Psalmebøger; men saasnart man gik udenfor de autoriserede, er der i Lovforslaget kun Tale om Tillæg, og hert troer jeg nu Vanskeligheden ligger, og det er et ikke uvæsentligt Punkt. Den ærede Forslagsstiller betragtede ogsaa ganske rigtigt dette som en meget væsentlig, ja maatte som den væsentligste Deel af Forslaget; thi det er ved Hjælp af dette Tillæg, at de Mangler, der fra tvende forskellige Sider gjorde sig gjældende med Hensyn til de Psalmebøger, mellem hvilke man har eller faaer Valget, skulde afhjælpes. Derved vil jeg nu forbigaae, at der kunde vækkes Spørgsmaal, der være temmelig vanskelige at afgjøre, om hvad der var et Tillæg og hvad ikke, men derimod en fuldstændig ny Psalmebog. Jeg gaaer ikke gierne ind paa saadanne Tvivl, fordi de synes at indeholde ligesom en Chicane; men den, der kjen-der Verdensordenen, veed dog, at det ikke er ganske uvæsentligt, at tage Hensyn ogsaa til saadanne Vanskeligheder. Men naar vi holde os til Noget, der i Virkeligheden af Alle vil erkjendes for at være et Tillæg, og som staaer med Hensyn til Omfang i et underordnet Forhold til Hovedpsalmebogen, saa forekommer det mig dog at være at sætte navnligt Biskoppen i en meget vanskelig Stilling, idet man paalægger denne enkelte Embedsmand, der ikke kan indhente nogen almindelig Kirkemening, at han, efterat Menigheder og Præster allerede